

אמר רבי יוסי במה דברים אמורים בדיני נפשות –

Rabi Yosi said; when were these words said, by capital cases

OVERVIEW

קרוב או a qualified the rule of ר"ע (that if even one of the hundred עדים is invalid) that it applies only by capital cases, however by monetary cases even if some of the עדים are קרובים or פסולים, as long as there are two כשרים, their testimony is valid. There is a dispute between רש"י and תוספות why ר"י makes this distinction between דיני נפשות and דיני ממונות.

פירש הקונטרס¹ משום דכתיב² והצילו העדה דמצוה לבטל העדות בקל³ כדי להציל הנפש - explained because it is written; ‘and the congregation will save’; implying that it is a מצוה to easily invalidate the testimony in order to save the soul of the accused murderer.

תוספות asks:

וקשה לפירושו דאם כן דיני ממונות נילף מינייהו דהא כתיב⁴ משפט אחד יהיה לכם - And there is a difficulty with his explanation, for if indeed it is so (that the פסוק of דיני ממונות allows us to disqualify all the עדים), we should derive דיני נפשות from דיני נפשות for it is written, ‘there should be one law for you’ –

פרש"י has an additional question on תוספות:

ועוד דבדיני ממונות נמי כתיב⁵ על פי שנים או על פי שלשה⁶ ונקיש ג' לב' - And furthermore by דיני ממונות it is also written, ‘by the testimony of two or by the testimony of three, etc. so we compare three to two; just as by two if one is פסול the עדות is בטל, the same by three (or a hundred).

תוספות offers his interpretation:

לכך פירש רבינו יצחק דבדיני נפשות שייך שפיר למילף משנים דעדותן בטלה - Therefore the ר"י explained that regarding דיני נפשות is it properly understood

¹ דכתיב והצילו העדה ומהדרינן אזכורא רש"י is בד"ה בדיני.

² במדבר (מסעי) לה, כה. The פסוק is discussing a murder case (a capital crime).

³ As long as any justification is found (however slight) we can invalidate the witnesses (since one of them is a קרוב). However, regarding דיני ממונות, we do not find such a פסוק of the rule is therefore the rule is תתקיים העדות בשאר.

⁴ פרשה (פסוקים יח-כא) and דיני ממונות (פסוק יז) and דיני נפשות (פרשה). ויקרא (אמור) כד, כב. That concludes דיני נפשות and דיני ממונות, so if by נפשות, the same laws apply to דיני ממונות and דיני נפשות, indicating that the same laws apply to דיני ממונות and דיני נפשות, so if by נפשות, the same should apply by דיני ממונות. See ‘Thinking it over’ # 1 & 2.

⁵ דברים (שופטים) יט, טו. We derive the rule (regarding דיני נפשות) that if one עד is a פסול, from the פסוק (in פסוק) בטל, the same should apply by דיני ממונות. (where we compare ג' to ב'); the same פסוק is found regarding דיני ממונות, so we should implement the same rule that if פסול עדותן בטלה (even if for some reason we do not want to derive דיני ממונות from דיני נפשות based on the פסוק of משפט אחד).

⁶ The beginning of that פסוק is לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חטאת פסוק. but he is effective to obligate one for a שבועה regarding דיני ממונות.

that we can derive three (or more) עדים from two עדים that if one is a פסול, their testimony is בטל -

משום דמה שנים כי נמצא אחד מהן קרוב או פסול עדותן בטלה לגמרי -

Because that just as by two עדים, if one turns out to be a קרוב or a פסול, their testimony is completely invalid (regarding דיני נפשות) -

ומעתה אינה מועלת לכלום הלכך בשלשה נמי כולם בטלים לגמרי -

And as of now (once we know that one of the two is פסול), their testimony cannot accomplish anything (it is as if there was no testimony at all), therefore also by three (or more) עדים, which we compare to two עדים, they are all completely nullified (like by two) -

אבל בדיני ממונות דבשנים נמי כי נמצא אחד מהן קרוב או פסול השני אינו בטל לגמרי -

However, regarding דיני ממונות עדים, if one is found to be a קרוב או פסול, the second remaining עד, is not completely nullified -

דחייב לו שבועה -

For the one remaining עד obligates the defendant to swear and contradict the עד; otherwise the defendant will need to pay, so since by two it is not בטילה לגמרי regarding money matters -

לכך [שלשה] נמי נמצא אחד מהן קרוב או פסול תתקיים העדות בשאר עדים:

Therefore [by three] as well, if one of them is found to be a פסול או קרוב, the עדות will be sustained by the remaining proper witnesses.

SUMMARY

According to רש"י it is only by דיני נפשות that we say מהן קרוב או פסול עדותן נמצא א' מהן קרוב או פסול עדותן (but not by דיני ממונות). According to דיני ממונות, because by דיני נפשות it says והצילו העדה (but not by דיני ממונות), therefore נמצא א' מהן פסול, is completely invalid if פסול, therefore by ג' it is also בטל עדותן; however by ממונות where even by two it is not entirely בטל (since the remaining עד מחייב שבועה), therefore by three it is also not completely בטל, but rather תתקיים העדות בשאר.

THINKING IT OVER

1. According to רש"י that just as we are lenient by דיני נפשות we should be lenient by דיני ממונות (since it says אחד אחד).⁷ However by דיני נפשות we are lenient to save the נפש, but by דיני ממונות if we are lenient for one (the ליה for example), we are harsh against the other (the מלוה). The concept of והצילו cannot apply here!⁸

2. How does תוספות answer his first question⁹ that we should derive דיני ממונות from דיני נפשות based on the פסוק אחד אחד?¹⁰

⁷ See footnote # 4.

⁸ See מהרש"א (עד"ז).

⁹ See footnote # 4.

¹⁰ See # 46 אוצר מפרשי התלמוד.